

УДК 636.4:636.082

Г. М. СЕДЛО, доктор сільськогосподарських наук, член-кореспондент НААН

В. П. ПУНДИК, кандидат сільськогосподарських наук

Г. В. ТЕСАК, науковий співробітник

Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

вул. Грушевського, 5, с. Оброшино Пустомитівського р-ну

Львівської обл., 81115, e-mail: inagrokarpat@gmail.com

ОЦІНКА КНУРІВ І МАТОК ПОЛТАВСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ ЗА ПОКАЗНИКАМИ “ВЛАСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ” МОЛОДНЯКУ МЕТОДОМ КОНТРОЛЬНОГО ВИРОЩУВАННЯ

Проведено дослідження з оцінки 3 кнурів полтавської м'ясної породи за репродуктивними показниками свиноматок і продуктивністю молодняку методом контрольного вирощування. Встановлено, що кращим за репродуктивними якість свиноматок і відгодівельною продуктивністю молодняку виявився кнур Муфлон 7.

Ключові слова: свині, полтавська м'ясна порода, кнури, продуктивність.

Інтенсифікацію галузі свинарства стримує велика різниця між продуктивністю племінного і товарного виробництва. Високий рівень ведення галузі свинарства в племінних господарствах дає можливість досягнути найвищих показників продуктивності тих порід свиней, яких вони розводять. Головним завданням товарних господарств є

максимальна реалізація генетичного потенціалу свиней, які надходять до них з племінних господарств. Тому оцінка продуктивності свиней методом контрольного вирощування, яка дає можливість найбільш точно встановити прижиттєву цінність племінних тварин, має важливе практичне значення [1, 2].

Дослідження проводили у ПАФ “Стенятинське” Сокальського району Львівської області. Оцінку кнурів полтавської м’ясної породи проведено на молодняку, отриманому від 3 свиноматок заводських родин Бистрої, Пальми і Ворскли за один опорос.

Репродуктивні якості свиноматок, спарованих з кнурами полтавської м’ясної породи Муфлоном 1 і Муфлоном 7 власного вирощування і Ефектом 65 цієї ж породи, завезеним з іншого племінного господарства, наведено у табл. 1.

1. Репродуктивні якості піддослідних свиноматок

Показники	Кличка та індивідуальний номер кнура			Середнє
	Муфлон 1	Муфлон 7	Ефект 65	
Багатоплідність, гол.	9,7 ± 0,33	10,7 ± 0,67	10,3 ± 0,88	10,2 ± 0,51
Великоплідність, кг	1,21 ± 0,01	1,17 ± 0,01	1,18 ± 0,02	1,19 ± 0,04
Молочність, кг	54,7 ± 3,18	58,2 ± 4,29	52,2 ± 2,98	55,0 ± 3,84
В 2-місячному віці:				
кількість поросят, гол.	8,3 ± 0,68	9,1 ± 0,37	8,8 ± 0,51	8,7 ± 0,48
жива маса гнізда, кг	144,8±6,38	154,6±10,12	144,5±14,19	147,9±9,71
середня жива маса 1 гол., кг	17,4 ± 0,52	17,0 ± 0,32	16,4 ± 0,69	16,9 ± 0,44
Збереженість при відлученні, %	85,5	85,0	85,4	85,3
КПВЯ	105,2	113,4	106,6	108,4

Проведений аналіз показав, що найвищі репродуктивні показники виявлено у свиноматок, спарованих з кнуром Муфлоном 7, багатоплідність яких становила 10,7 гол., молочність 58,2 кг [3].

Репродуктивні якості свиноматок, спарованих з кнурами Ефектом 65 і Муфлоном 1, виявилися дещо нижчими, зокрема багатоплідність у них становила відповідно 10,3 і 9,7 гол., молочність – 52,2 і 54,7 кг.

У 2-місячному віці найвища жива маса гнізда була у свиноматок, спарованих з кнуром Муфлоном 7 (154,6 кг), середня жива маса 1 голови становила 17,0 кг.

Після досягнення тримісячного віку було відібрано і поставлено на контрольне вирощування по 12 голів свинок і кнурців від кожного кнура. Оцінку відгодівельних якостей проводили за середньодобовими приростами і скороспілістю, або віком досягнення живої маси 100 кг.

Годівлю піддослідного молодняка проводили згідно з нормами Інституту свинарства і АПВ НААН для м'ясної відгодівлі на господарських раціонах, збалансованих за основними показниками.

Продуктивність молодняка оцінюваних кнурів представлено в табл. 2.

2. Результати контрольного вирощування молодняка (M ± m)

Показники	Кличка та індивідуальний номер кнура		
	Муфлон 1	Муфлон 7	Ефект 65
На початку дослідю:			
жива маса, кг	32,9 ± 0,46	34,8 ± 0,56	33,3 ± 0,36
вік, діб	98,6 ± 0,88	99,6 ± 0,70	96,7 ± 0,13
В кінці дослідю:			
жива маса, кг	100	100	100
вік, діб	210,3 ± 0,77	204,4 ± 0,50	211,7 ± 0,48
Приріст за період вирощування:			
загальний, кг	67,1 ± 0,42	65,2 ± 0,56	66,7 ± 0,36
середньодобовий, г	601 ± 7,84	622 ± 7,18	580 ± 4,82
Кількість діб на досліді	111,7 ± 1,23	104,8 ± 1,05	115,0 ± 0,49
Вік досягнення живої маси 100 кг, діб	210,3 ± 0,77	204,4 ± 0,50	211,7 ± 0,48
Середньодобовий приріст від народження до досягнення живої маси 100 кг, г	475 ± 1,73	489 ± 1,20	472 ± 1,07
Товщина шпику над 6–7 грудними хребцями, мм	27,2 ± 0,35	26,8 ± 0,22	27,1 ± 0,36

З одержаних даних видно, що за однакових умов годівлі, утримання і догляду потомство оцінюваних кнурів за період дослідю характеризувалося різною інтенсивністю росту, а також скороспілістю [4, 5].

Аналіз одержаних результатів контрольного вирощування показав, що найвищою інтенсивністю росту за дослідний період відзначалися нащадки Муфлона 7, середньодобові прирости яких становили 622 г, а скороспілість виявилася найкращою – 204,4 доби. Децю нижчою енергією росту характеризувалися потомки кнурів

Муфлона 1 і Ефекта 65, які при середньодобових приростах відповідно 601 і 580 г живої маси 100 кг досягли у віці 210,3 і 211,7 доби.

Проведеними дослідженнями встановлено, що найкращим серед оцінованих кнурів як за репродуктивними якостями свиноматок, так і за результатами оцінки інтенсивності росту молодняку методом контрольного вирощування виявився Муфлон 7.

При аналізі показників інтенсивності росту потомків всіх трьох кнурів за весь період вирощування (від народження до досягнення живої маси 100 кг) відзначено таку закономірність: якщо середньодобові прирости потомків кнурів Муфлона 1 і Ефекта 65 були майже на одному рівні і становили 475 і 472 г, то в нащадків Муфлона 7 вони були дещо вищі і досягали 489 г.

Аналіз скороспілості ремонтного молодняку всіх дослідних груп показав, що найкращою вона була у потомства кнура Муфлона 7. Молодняк даної групи досягає живої маси 100 кг у віці 204,4 доби. Нижчою виявилася скороспілість у нащадків кнурів Муфлона 1 і Ефекта 65. Живої маси 100 кг молодняк цих груп досяг у віці 210,3 і 211,7 доби.

Важливим показником, за яким характеризують загальну осаленість організму свиней і вміст жирової тканини в тілі тварин, є товщина хребтового сала над 6–7 грудними хребцями. Значної різниці за цим показником між групами піддослідного молодняку не спостерігали, він знаходився в межах 26,8–27,2 мм.

Висновки

1. Аналізуючи репродуктивні якості свиноматок, спарованих з різними кнурами полтавської м'ясної породи, встановлено, що вони найвищі у свиноматок, спарованих з кнуром Муфлоном 7 (багатоплідність – 10,7 гол., молочність – 58,2 кг, кількість поросят у 2 міс. – 9,1 гол., а жива маса гнізда – 154,6 кг).

2. Проведений аналіз результатів контрольного вирощування молодняку свиней, одержаного від різних кнурів, показав, що найвищі відгодівельні показники були у потомків кнура Муфлона 7, які при середньодобових приростах 622 г живої маси 100 кг досягнули у віці 204,4 доби. Потомство, одержане від кнурів Муфлона 1 і Ефекта 65, характеризувалося нижчими показниками продуктивності. Так, при середньодобових приростах 601 і 580 г нащадки цих кнурів живої маси 100 кг досягнули у віці 210,3 і 211,7 доби.

Список використаної літератури

1. Акімов С. Основні напрямки подальшої роботи по вдосконаленню свиней полтавської та української м'ясних порід

/ С. Акімов, Л. Перетяцько // Тваринництво України. – 2002. – № 5. – С. 23–24.

2. Баньковский Б. Методы и практика выведения специализированных мясных пород, типов и линий свиней / Б. Баньковский // Свиноводство. – 1966. – № 1. – С. 15–21.

3. Бордун О. Відтворна здатність свиноматок при використанні кнурів зарубіжної селекції / О. Бордун // Тваринництво України. – 2004. – № 11. – С. 19.

4. Кучер М. С. Підвищення відгодівельних і м'ясних якостей свиней / М. С. Кучер, І. С. Івашук. – К. : Урожай, 1993. – 200 с.

5. Технологія виробництва продукції свинарства / В. І. Герасимов [та ін.]. – Х. : Еспада, 2010. – 440 с.

Отримано 07.08.2014